

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
12	Speeltechniek	Stijlvolle bluesolo's

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de [GuitarJan.com](#) nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website [GuitarJan.com](#) je natuurlijk alle studiemogelijkheden biedt.

Stijlvolle bluesolo's

In deze “Deep Dive” editie bespreken we in kort bestek de solospel stijl van de blues-gigant Wes Montgomery (1923-1968), die een ongelooflijk creatieve manier had om stijlvolle, smaakvolle blues solo's te schrijven. Veel andere blues- en jazzgitaristen, die zijn stijl willen gebruiken, hebben vaak jaren nodig om precies te doorgronden op welke manier Wes Montgomery de blues benaderde. Het is vaak een complexe muzikale benadering, maar dat betekent ook, dat je daardoor bijzonder interessante akkoordprogressies en solo's kunt creëren. Wes Montgomery was ook al ver voorbij het uitsluitend gebruiken van een mineur pentatonische toonladder. En zelfs als hij de basisprincipes voor blues solo's gebruikt, zie je dat hij veel bredere intervallen gebruikt dan standaard gebruikelijk is, hetgeen ongekend klankmogelijkheden op je gitaarhals biedt. In deze “Deep Dive” uitgave proberen we te interpreteren, hoe Wes Montgomery tegen blues solo's aan keek. We hebben het allemaal zo simpel mogelijk gehouden, en hebben een strikte bluesvorm gebruikt. Belangrijk is ook om te weten, dat Wes Montgomery vrijwel altijd zijn duim in het solospel gebruikt, en daarnaast vaak een grote hoeveelheid octaven in zijn composities heeft verwerkt. Hoewel dit de speelelementen van Wes Montgomery zijn die aan de oppervlakte direct waarneembaar zijn, verklaart dat niet het geniale karakter van zijn composities. Zijn solo's zijn vloeiend, *smooth*, hebben een ongelooflijk mooie klankleur, en zijn zeer inventief.

1 A7

mf

TAB

Voorbeeld 1 laat een simpel concept zien, dat heden ten dage echter nog maar door weinig bluesgitaristen wordt gebruikt, waarbij akkoordvormen als het ware omspeeld worden. Dit is een belangrijk aspect van het gitaarspel van Wes Montgomery. Dominantseptiemakkoorden lenen zich uitstekend om een mix tussen

majeur en mineur noten te creëren. In voorbeeld 1 zie je een A7/A9 akkoord waarbij de grondtoon (*root note*), de terts (3), de kwint (5), de verlaagde septiem (b7), en de none (9) worden gebruikt. Je ziet een aantal noten die typisch zijn voor *bluesy* noten in de akkoorden. Als je niet bekend bent met arpeggio's en akkoordtonen, is het goed om jezelf deze muziektheoretische kennis bij te brengen. Kijk goed naar de *shapes* rondom de akkoorden in voorbeeld 1, en gebruik deze *shapes* in andere toonladders. De maten drie en vier in voorbeeld 1 hebben een min of meer gelijkkluidend idee aan hetgeen in de eerste twee maten gebeurt, waarbij wat andere noten worden toegevoegd om de overgang naar de vijfde maat (in voorbeeld 2) harmonisch te kunnen maken.

2

In voorbeeld 2 vinden we de vijfde tot en met achtste maat. We omspelen hier vooral het D9 akkoord, dat bestaat uit D, F#, A, C en E. In de zesde maat zie je een kleine triplet, hetgeen de *lick* erg *jazzy* en smaakvol maakt. Tevens is hier, voor een kort moment, sprake van een standaard A mineur pentatonische toonladder. In de maten zeven en acht zit een korte rust, voordat je aan een tamelijk cliché pentatonische *lick* begint.

3

In voorbeeld 3 zijn we aanbeland bij het fameuze V akkoord. De beste manier om dat uit te leggen, vereist enige muziektheorie, als volgt. Over een E dominantseptiemakkoord kun je de noten spelen van een B mineur septiemakkoord. Dat is zo'n beetje het concept van wat je hierboven ziet gebeuren. Zo kun je ook een E mineur septiem spelen over een A septiem, een D mineur septiem over een G septiemakkoord, etc. Welk mineur septiemakkoord je kunt spelen bij een bepaald dominant (majeur) akkoord, kun je snel achterhalen met behulp van bijvoorbeeld een kwintencirkel.

De B mineur septiem arpeggio vloeit over in een stijlvolle blues *lick*, gebaseerd op A mineur pentatonisch en het gebruik van F# in het D7/D9 akkoord, voordat de *lick* oplost in zo'n beetje dezelfde stijl als in de eerste maat (voorbeeld 1). De E7#9#5 in de laatste maat van voorbeeld 3 komt een tikkeltje laat, maar dat is vooral om de gehele *lick* een meer stijlvolle *turnaround* te geven. Het is een wat lastig akkoord om te spelen, en geeft ook een behoorlijke spanning in de gehele *lick*. Het akkoord dwingt echter af, dat je weer terug naar maat 1 van voorbeeld 1 moet (oplossing), en dat maakt het geheel zo mooi van klankkleur en harmonieën.

Hoewel er in deze voorbeelden heel veel gebeurt in 12 maten blues progressie, is over het algemeen alles gebaseerd op arpeggio's rondom de akkoorden. Je kunt natuurlijk stellen dat er sprake is van A Mixolydisch, Dorische concepten etc., maar het is gemakkelijker om zo'n 12-*bar* lick vanuit de gebruikte akkoorden te beschouwen, en vooral te kijken naar de samenhang van de noten met elkaar. De voorbeelden laten een wat meer *jazzy* benadering zien, en geeft veel meer ideeën om solo's op te bouwen, dan standaard in een blues pentatonische toonladder denken. Hoewel het ene concept niet slechter is dan het andere, kun je smaakvollere en stijlvollere solo's componeren als je het beste van deze twee werelden combineert. Wes Montgomery was een meester in deze materie, en was grensverleggend bezig, terwijl het toch altijd bijzonder muzikaal bleef.